

A Balaton Fejlesztési Tanács

jelene és jövőképe

Cél	A BFT stratégiai dokumentumrendszerének, projektportfóliójának és jövőbeni finanszírozási pozíciójának értékelése.
Időhorizont	2026–2029 végrehajtási időszak; 2028–2034 uniós tervezési ciklus előkészítése.

1. Helyzetértékelés

A Balaton térsége egyszerre országos jelentőségű természeti rendszer, egész éves lakótér, turisztikai célterület, gazdasági tér és vízgyűjtő. E funkciók nem választhatók el egymástól: a fejlesztési döntések akkor tarthatók fenn, ha a tó ökológiai állapota, az állandó lakosság életminősége és a turizmusból származó gazdasági érték ugyanazon programlogikában jelenik meg.

A Balaton Fejlesztési Tanács számára a következő időszak fő feladata egy újabb általános fejlesztési dokumentum elkészítése helyett a meglévő stratégiai alapok végrehajtási képességének megteremtése. A Tanácsnak térségi programgazdaként kell működnie: az ágazati intézmények, az önkormányzatok, a gazdasági szereplők és a civil kör között közös célokat, projektportfóliót, mérési rendszert és forrásstratégiát kell létrehozni.

A Balaton jövője azon múlik, hogy a fejlesztések a tó eltartóképességét, a lakossági életminőséget és a térségi gazdaságot egyidejűleg javítják-e.

1.1. Vizsgálati keret és felhasznált anyagok

A helyzetértékelés a BFT honlapján található dokumentumokra, valamint a hozzá kapcsolódó 2026-os projekt- és beavatkozási adatbázisokra épül.

Forrásanyag	Időállapot	Értékelési jelentőség
Hosszú távú helyzetelemzés	2019–2020	A társadalmi, gazdasági, turisztikai, közlekedési és környezeti problémater alapja; adatai jelentős részben frissítendő.
Fejlesztési Koncepció	2020, 2014–2030	A Balaton egységes térségként való kezelésének értékalapja és hosszú távú célkerete.
Stratégiai Program	2021–2027	A kilenc prioritás és a 32 intézkedés rendszere; ágazati lefedettsége erős, végrehajtási fókusza gyenge.
Operatív Program	2021–2027	A stratégiai intézkedések részletezése; hiányoznak belőle a tényleges projektgazdai, üzemeltetési és finanszírozási döntések.
Társadalmi-gazdasági hatásvizsgálat	2021	Jelzi a fejlesztések várható társadalmi és gazdasági hatásait, de nem képez döntési rangsort.
Stratégiai környezeti vizsgálat	2021	A fejlesztések környezeti korlátainak, negatív hatásainak és szükséges kontrolljainak elsődleges dokumentuma.
Regionális Környezetvédelmi Program	2023–2028	A legfrissebb részletes szakmai bázis a víz, klíma, biodiverzitás, infrastruktúra, közlekedés és egészség témáiban.
Projekt- és beavatkozási adatbázis	2026	Értékes projektportfólió, amelyet döntésképes programportfólióvá kell tisztítani és strukturálni.

1.2. A meglévő stratégiai rendszer értékelése

A 2020-as koncepció, valamint a 2021-es stratégiai és operatív program legfontosabb érdeme, hogy a Balatont önálló települések halmaza helyett egységes ökológiai-társadalmi-gazdasági rendszerként kezeli.

A dokumentumok az európai gyakorlatnak megfelelően kapcsolják össze a víz- és tájvédelmet, a közlekedést, a turizmust, a helyi gazdaságot, az egészséget és a népességmegtartást.

A kidolgozott dokumentumrendszer fő korlátja annak részbeni felszínessége. A prioritások sok esetben indokoltak, de intézkedési szinten túl általánosak. A dokumentumok nem rögzítenek projektenként költséget, projektgazdát, eszköztulajdonost, üzemeltetőt, fenntartási költséget, engedélyezési sorrendet vagy közbeszerzési modellt. Emiatt a jelenlegi Operatív Program inkább fejlesztéspolitikai keret, mint valós operatív program (elfogadott, nevesített, valódi Balaton Operatív Program nem létezik).

Terület	Meglévő erősség	Kritikus hiány
Térségi szemlélet	A Balaton egységes, kiemelt térségként jelenik meg.	Nincs egységes, folyamatosan frissülő térségi adat- és indikátorrendszer.
Környezeti fenntarthatóság	A víz, táj, biodiverzitás és klíma hangsúlyos.	Nincsenek projektszintű terhelési küszöbök és kötelező kompenzációs szabályok.
Lakossági életminőség	Megjelenik a lakhatás, az oktatás, az egészség, a szolgáltatások és a közösség ügye.	A szezonális terhelés és a háttértelepülések állandó szolgáltatáshiánya nincs egy rendszerbe szervezve.
Gazdaság és turizmus	Helyi gazdaságra, tudásbázisra és négyévszakos kínálatra épít.	A turisztikai növekedés környezeti korlátai és a helyi lakossági haszon mérése nem elég erős.
Végrehajtás	A BFT koordinációs szerepe elismert.	Hiányzik a programiroda, a portfóliókezelés, a projektminősítés és a forrásmonitoring intézményes rendszere.

1.3. Az aktualizálás fő indokai

A 2019–2021 közötti tervezési bázis nem írható felül, de ma már nem elegendő. A lakhatási és megélhetési költségek, a munkaerőhiány, az idősödés, a digitális közszolgáltatások jelentősége, a hőhullámok, a vízhasználati konfliktusok, a szélsőséges csapadékesemények, valamint a turisztikai terhelés új mintázatai olyan mértékben változtak, hogy az új programnak naprakész települési és térségi adatállományra kell épülnie.

A 2023–2028-as Regionális Környezetvédelmi Program különösen fontos korrekciót ad. Részletesen kezeli a felszíni és felszín alatti vizeket, a csapadékvíz-gazdálkodást, az ivóvíz- és szennyvízhálózatot, az energiaellátást, a hulladékot, a zajt, a közlekedést, az egészségi kockázatokat és a klímaalkalmazkodást. Az új BFT-programban ennek minden projekt kötelező szűrőjének kell lennie.

1.4. A projekt- és beavatkozási adatbázis értékelése

A 2026-os beavatkozási adatbázis jelentős előrelépés, mert a stratégiai célokat konkrét projektötletekkel köti össze. Ugyanakkor a projektportfólió jelenleg heterogén fejlettségű: a 487 azonosított beavatkozási tételből világos prioritások nem azonosíthatók. Jellemző, hogy a projektgazda és az üzemeltető csak részben azonosított, miközben a forráslogika sok esetben még túlságosan általános.

Az adatbázisban több duplikáció, kifutott programhoz kötött elem és eltérő projektértétségű javaslat szerepel. Például a már lezárult Veszprém–Balaton EKF 2023-hoz kötött fejlesztések nem kezelhetők önálló

jövőbeni stratégiai prioritásként. Ugyanakkor a vízminőség-védelem, a belterületi vízrendezés és csapadékvíz-megtartás, a hőszélsőségek, a szolgáltatáshiány-kezelés, a mobilitás és a térségi adatkezelés valódi programmagot alkotnak.

Projektállapot	Megállapítás	Következmény
Gyorsan indítható	Átfogó vízminőség-védelem és belterületi vízrendezés/csapadékvíz-megtartás már a belső pontozás szerint is támogatható, egyes elemei gyorsan indíthatók.	2026–2027-es előkészítési és megvalósítási csomagba rendezendők.
Előkészítendő	Hőszélsőségek, mobil alapszolgáltatások, digitális segítőpontok, lakossági mobilitás és szolgáltatáshiány-adatközpont támogatásra érdemes, de projektgazdai és működtetési döntést igényel.	„Élhető Balaton” integrált programként kell kezelni őket.
Stratégiai vizsgálat	A vízpótlás és nagy léptékű vízügyi beavatkozások magas jelentőségűek, de nem tekinthetők közvetlen beruházási projekteknek.	Független, közös vízügyi–ökológiai–gazdasági döntés-előkészítő vizsgálat szükséges.
Kifutott vagy tisztítandó	EKF-hez és már lezárt projektciklusokhoz kötött elemek, ismétlődő adatplatformok és eltérő részletezettségű projektjavaslatok szerepelnek.	Deduplikáció, jogutódlás-vizsgálat és egységes projektlap-kötelezettség szükséges.

1.5. Környezeti és terhelhetőségi korlátok

A stratégiai környezeti vizsgálat világos figyelmeztetést ad: a közúti fejlesztések, a turisztikai attrakciók, a szálláshelybővítés és az intenzív agrárfejlesztések közvetlen vagy közvetett terhelést okozhatnak a vizekben, a tájban, a biodiverzitásban és a helyi életminőségben. A Balaton programjának ezért nem lehet önmagában célja a forgalom, a beépítés vagy a látogatószám korlátlan növelése.

Minden nagyobb beruházásnál kötelezően vizsgálni kell a nettó vízhasználatot, a többlet szennyvíz- és hulladékterhelést, a közlekedési és zajhatást, a zöldfelületi mérleget, az élőhelyi kockázatot, az üzemeltetési energiaigényt és az állandó lakosságra gyakorolt hatást. Azok a projektek élvezzenek prioritást, amelyek mérhetően csökkentik a terhelést, helyben tartják az értéket, vagy legalább hiteles kompenzációs mechanizmust tartalmaznak.

A Balatonon a környezeti megfelelés a projekt minősítésének és finanszírozhatóságának egyik fő feltétele és nem engedélyezési mellékkérdés.

1.6. A BFT jelenlegi és kívánatos szerepe

A BFT legitim térségi koordinációs pont, de a jelenlegi dokumentumok alapján szerepe elsősorban stratégiaalkotó és egyeztető, nem kapott valódi irányító hatóságszerű felhatalmazást. A jövőben a hatáskört ki kell egészíteni a végrehajtás szakmai irányításával, ez a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség szakmai hátterére épített, célzott programirodai funkciót jelenti.

A programiroda feladata a projektgenerálás, projektértékelés, közös műszaki és adatstandardok kialakítása, kedvezményezett és üzemeltetési modellek előkészítése, forrásfigyelés, közbeszerzés

előkészítés, indikátorkövetés és vezetői státuszjelentés lenne. Ezzel a BFT a térségi program egészének gazdája lenne.

1.7. Javasolt új programstruktúra

A 2021-es kilenc prioritást az új operatív programban hat egymásra épülő programcsomagba célszerű rendezni. Ez megszünteti az ágazati szétagoltságot, és egyértelműbb döntési sorrendet ad.

Programcsomag	Tartalom	2026–2029-es programmag
Vízbiztonság és ökológiai reziliencia	Vízminőség, vízviszatarítás, csapadékvíz, táj, biodiverzitás, klímaalkalmazkodás.	Víz- és klímakockázati digitális iker; vízminőség-monitoring; csapadékvíz-megtartás; agrárvíz-viszatarítás.
Élhető Balaton	Egészség, szociális szolgáltatás, lakhatás, idősgondozás, gyermekfelügyelet, digitális hozzáférés.	Alapellátási hozzáférési garancia; mobil szolgáltatások; hőszétszórás; szolgáltatáshiány-adatközpont.
Integrált mobilitás	Közösségi, igényvezérelt, vízi, kerékpáros és mikromobilitási kapcsolatok; szezonális terheléskezelés.	BalatonBusz pilot; közös mobilitási adattár; csatlakozási és P+R-rendszer.
Négyévszaki turizmus és kultúra	Terheléskezelte turizmus, örökség, egészség- és aktív turizmus, minőségi szolgáltatások.	Látogatóirányítás; digitális turisztikai kártya; fenntartható szolgáltatási minősítés.
Helyi gazdaság és körforgás	Helyi élelmiszer, bor, halgazdálkodás, biogazdaság, feldolgozás, erőforrás-hasznosítás.	Helyi élelmiszer- és közétkeztetési platform; klímaadaptív szőlészet; bioökonómiai pilotok.
Adatok, biztonság és programirányítás	Térségi adatvagyon, közbiztonság, vízbiztonság, projekt- és forrásmonitoring.	Balatoni adatplatform; projektmonitoring; kockázatjelző és döntéstámogató rendszer.

1.8. Forráskörnyezet: 2021–2027 lezárása és 2028–2034 előkészítése

A 2021–2027-es Széchenyi Terv Plusz forrásai továbbra is relevánsak a már előkészített és rövid időn belül indítható projektekhez. A TOP Plusz, KEHOP Plusz, DIMOP Plusz, GINOP Plusz, IKOP Plusz, EFOP Plusz, VOP Plusz és MAHOP Plusz mellett a KAP Stratégiai Terv kapcsolódik a vidéki, agrár- és helyi élelmiszer-elemekhez. A forrásilleszkedés azonban csak akkor valós, ha a konkrét felhívás, kedvezményezett kör és fenntartási feltétel is megfelel.

A 2028–2034-es ciklusban a Bizottság javaslata szerint a tagállami és regionális végrehajtás fő kerete a Nemzeti és Regionális Partnerségi Terv lesz. Ez még jogalkotási és tárgyalási fázisban van, ezért nem tekinthető biztos finanszírozási szabálynak. Tervezési szempontból mégis ez adja a BFT számára a legfontosabb lehetőséget: a Balaton integrált, több ágazatot összekapcsoló térségi programként kerülhet be a magyar forrásstruktúrába.

Finanszírozási sáv	Balatoni cél	Releváns közvetlen uniós irány
Nemzeti és Regionális Partnerségi Terv, 2028–2034	Nagy léptékű vízügyi, közszolgáltatási, települési, mobilitási és társadalmi infrastruktúra.	Kohézió, agrár- és vidékfejlesztés, társadalmi felzárkózás; a végleges konstrukció még nem elfogadott.

Finanszírozási sáv	Balaton cél	Releváns közvetlen uniós irány
LIFE	Víz-, természet-, klíma- és körforgásos gazdasági mintaprojektek, stratégiai integrált végrehajtás.	Nature and Biodiversity; Circular Economy and Quality of Life; Climate Change Mitigation and Adaptation; Clean Energy Transition.
Horizon Europe	Kutatás, digitális iker, klímaadaptáció, mobilitás, biogazdaság és demonstráció.	5. klaszter: klíma, energia, mobilitás; 6. klaszter: élelmiszer, biogazdaság, természeti erőforrások; Klímaadaptációs Misszió.
Interreg	Nemzetközi partnerség, módszertan, adatmegosztás, tó- és desztinációkezelési joggyakorlat.	Különösen klíma, víz, mobilitás, fenntartható turizmus, helyi gazdaság és intézményi együttműködés.
Európai Versenyképességi Alap, javasolt	Tiszta átállás, digitalizáció, egészség–biotechnológia–agrárgazdaság, innovatív gazdasági léptéknövelés.	A 2028–2034-es MFF-javaslat része; a végleges szabályok még nem ismertek.
CEF és pénzügyi eszközök	Országos vagy nemzetközi hálózathoz kapcsolódó közlekedési, energia- és digitális elemek.	CEF csak hálózati jelentőségű projektnél reális; EIB/InvestEU-jellegű út a bevételt vagy megtakarítást termelő fejlesztésekhez.

1.9. Következtetés és következő döntési pontok

A BFT rendelkezik a Balaton egységes fejlesztési programjához szükséges legitimációval, stratégiai alapokkal és projektötletekkel. Ami hiányzik, az a döntésképes portfólió és az azt működtető végrehajtási rendszer. A következő időszakban újabb széles intézkedéslista létrehozása helyett a meglévő javaslatokat kell tisztítani, rangsorolni, költségezni és felelősökhöz rendelni.

Első lépésként teljes körű projektportfólió-tisztításra és egységes projektlapokra van szükség. Második lépésként ki kell jelölni a 2026–2027-ben indítható 15–20 projektből álló zászlóshajó-portfóliót. Harmadik lépésként a BFT-nek elő kell készítenie a Balaton 2028–2034-es Nemzeti és Regionális Partnerségi Tervhez szánt integrált fejezetét, miközben párhuzamosan közvetlen LIFE-, Horizon Europe- és Interreg-projekteket épít.

2. Jövőkép, intézményi és programirodai működési modell, valamint a 2026–2029-es zászlóshajó-portfólió döntési logikája

A Balaton 2035-re Európa egyik referenciaértékű tó- és életminőség-régiója: ökológiailag ellenálló, egész évben élhető, alacsony terhelésű és magas helyi hozzáadott értéket termelő térség legyen. A jövőkép a jó vízállapotról, a lakosság megtartására, a tájérték megőrzésére és a kiszámítható, négyévszakos gazdaságra épül az idegenforgalmi volumen maximalizálása helyett.

A BFT nem új ágazati hatóság és nem minden beruházás kedvezményezettje. Térségi programgazda: egységes célokat, döntési kapukat, projektstandardot, partnerséget és forráslogikát szervez a meglévő hatáskörök megtartásával.

2.1. A BFT kívánatos szerepe

A BFT feladata a Balaton kiemelt térség fejlesztési irányának meghatározása, a több települést, több megyét vagy több ágazatot érintő ügyek összehangolása, valamint a végrehajtható projektportfólió politikai és szakmai keretének biztosítása. A Tanács legitimációt és stratégiai döntést ad; a programiroda előkészít, szervez, mér és visszajelez; a beruházások tényleges gazdái továbbra is az illetékes önkormányzatok, állami és ágazati szervek, közszolgáltatók, vállalkozások vagy konzorciumok.

Ez a szerep a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény együttműködésre, tervezésre és összehangolásra épülő rendszeréhez illeszkedik. A fejlesztési dokumentumok tartalmi és egyeztetési rendjét a 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet, a Balaton térhasználati és területrendezési korlátait pedig a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény keretezi. A modell ezért nem von el hatáskört, kizárólag a szabályozási, fejlesztési és üzemeltetési szereplők közötti döntési rendet teremti meg.

2.2. Európai benchmarkok és átvehető tapasztalatok

Az alábbi intézmények nem mechanikusan másolandó minták: eltérő jogrendszerben és eltérő léptékben működnek. Közös tanulságuk, hogy a táj- és vízérezékeny térségekben a hosszú távú jövőkép, a rövid ciklusú végrehajtási terv, a kis létszámú professzionális programiroda és az átlátható projektkiválasztás együtt ad működő rendszert.

Intézmény	Működő gyakorlat	BFT számára átvehető elem
Lake District National Park Partnership, Egyesült Királyság	2051-ig szóló közös jövőkép, kilenc ambíció, ötéves intézkedési terv, célmutatók és nyilvános háttérvizsgálatok; külön irányítási és végrehajtási fórumok.	A hosszú távú Balaton-jövőkép mellé rövid, mérhető akcióterv és nyilvános eredménytábla szükséges.
REGIS – Regionalentwicklung Inneres Salzkammergut, Ausztria	Kis léptékű tó- és kulturális táj térségi szervezete; projektműhelyek, nyílt felhívások, előre rögzített projektértékelési szempontok, LEADER- és energiaátmeneti projektportfólió.	A BFT számára használható a projektműhely + független értékelés + rendszeres projektkiválasztási ciklus kombinációja.

Intézmény	Működő gyakorlat	BFT számára átvethető elem
Regional Council of South Karelia, Finnország	Négyéves regionális program hosszú távú vízióval; a projekteket a regionális tervhez illeszti, az intézkedési tervet két évente finomítja, és a finanszírozást ehhez köti.	A BFT-portfólió évente frissüljön, de a megvalósítási tervet kétfévente részletesen újra kell rendezni.
Internationale Bodensee-Konferenz, Németország–Ausztria–Svájc–Liechtenstein	Állandó operatív bizottság, témabizottságok, közös projektadatbázis, kisprojektalap, statisztikai platform és hosszú távú térségi jövőkép.	A BFT-nél külön kell választani a döntést előkészítő szakmai műhelyeket, az operatív koordinációt és a nyilvános adat- és projektportfóliót.
RRA LUR – Ljubljani Városi Régió Fejlesztési Ügynöksége, Szlovénia	Önkormányzati hálózatot kapcsol össze tér-, mobilitás-, gazdaság-, innováció- és kulturális projektekkel; aktív nemzetközi partner- és projektépítés.	A BFT programirodája „egyablakos” térségi projektfejlesztő és nemzetközi partnerségi kapu legyen.

2.3. Javasolt intézményi architektúra

A működési modell négy, világosan elkülönített szintből áll. A döntési szintek nem új jogi személyek: a BFT működési rendjében, a munkaszervezet feladatleírásaiban és az érintett partnerekkel kötött együttműködési megállapodásokban rögzíthetők.

Fórum	Javasolt összetétel és ritmus	Fő döntési jogkör
BFT Tanács	A törvényes tagság; évente legalább két rendes ülés, szükség szerint rendkívüli ülés.	Jövőkép, négyéves program, éves zászlóshajó-portfólió, kiemelt partnerségek és éves eredményjelentés jóváhagyása.
Stratégiai Elnökség	3–5 fő: a BFT elnöke, társelnöki/elnökségi képviselő, önkormányzatok képviselője, munkaszervezet vezetője; havi ülés.	Portfólió-előrehaladás, határidő- és kockázatkezelés, a Tanács elé kerülő döntések előszűrése. Nem helyettesíti a Tanács fenntartott hatásköreit.
Térségi Fejlesztési Kabinet	Negyedévente: érintett minisztériumi és ágazati szervek, vízügy, nemzeti park, közlekedés, közművek, turizmus, egyetemek és gazdasági partnerek.	Keresztágazati akadályelhárítás, projektgazdai együttműködés, engedélyezési és üzemeltetési konfliktusok korai feloldása.
Programirányító Testület	Havonta: programiroda-vezető, a hat programcsomag felelősei, projektgazdák és szükség szerinti külső szakértők.	Projektkapuk értékelése, előkészítési feladatok, erőforrás- és forrásterv, havi státusz- és eltéréskezelés.
Tudományos és Fenntarthatósági Tanács	Független, 10–14 fős testület víz-, ökológia-, klíma-, közlekedés-, egészség-, társadalom- és gazdaságpolitikai szakértőkkel; negyedévente.	Kötelező szakmai vélemény a nagy terhelésű vagy vitatott projektekhez; nyilvános módszertani ajánlás. Döntési vétőjog helyett indokolási kötelezettség.
Települési és Térségi Fórum	Félévente, külön figyelemmel a parti és háttértelepülésekre, civil és gazdasági szereplőkre.	Projektjavaslatok, helyi hatások és üzemeltetési problémák visszacsatolása; társadalmi elfogadottság és helyismeret biztosítása.

2.4. A Balatoni Programiroda felépítése

A programiroda a Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség meglévő szakmai bázisára épüljön, fokozatos kapacitásbővítéssel. Reális mérete a célállapotban 13–16 fő: ez elegendő a projektek, a forrásstratégia és a monitoring működtetésére, de nem hoz létre párhuzamos nagy apparátust. Speciális

vízügyi, jogi, közbeszerzési, állami támogatási és pénzügyi feladatokat keretszerződéses külső szakértői kör egészítse ki a szervezet erőforrásait.

Egység	Kapacitás	Felelősség
Programiroda-vezetés és stratégia	2 fő	Éves portfólió, döntés-előkészítés, intézményi partnerségek, vezetői jelentés, minőségbiztosítás.
Portfólió- és projektmenedzsment iroda	4 fő	Egységes projektlap, ütemezés, kockázati napló, projektkapuk, projektgazdai támogatás, státuszriport.
Forrás- és pénzügyi egység	2 fő	Felhívásfigyelés, forrásmix, pályázati előkészítés, társfinanszírozás, fenntartási és üzemeltetési modell.
Ágazati programfelelősök	4–5 fő	Víz/ökológia; élıhetőség és közszolgáltatás; mobilitás; turizmus-kultúra; helyi gazdaság és körforgás.
Adat-, monitoring- és kommunikációs egység	2–3 fő	Balatoni adatplatform, indikátorok, nyilvános eredménytábla, térségi fórumok, partner- és lakossági tájékoztatás.

A programiroda csak olyan projektet tarthat aktív portfólióban, amelynek azonosított projektgazdája, várható üzemeltetője, döntési felelőse és legalább egy hiteles finanszírozási útja van.

2.5. A programirányítási és döntési folyamat

A 2026-os projektportfólióból nem egy „mindenki számára nyitott” lista; minden azonosított projekt ugyanazon hatkapus folyamaton menjen keresztül; a kapu az előkészítés folytatásához szükséges következő döntés.

Kapuszint	Kötelező kérdés	Döntés
G0 – ötlet	Térségi problémát old meg, és illeszkedik-e a hat programcsomag valamelyikéhez?	Belép a projektportfólióba vagy elutasításra kerül.
G1 – stratégiai és terhelhetőségi szűrés	Mérhető-e a lakossági haszon; nem lépi-e túl a víz-, táj-, mobilitási és ökológiai teherbírását?	Prioritási kategória és szükséges hatásvizsgálat meghatározása.
G2 – gazda és működés	Ki valósítja meg, ki üzemelteti, ki viseli a fenntartási költséget és milyen együttműködési forma kell?	Projektgazdai mandátum és működtetési modell jóváhagyása.
G3 – előkészítés és forrás	Van-e műszaki program, engedélyezési út, költségbecslés, finanszírozási mix és saját erő?	Pályázati vagy beruházás-előkészítési döntés.
G4 – megvalósítás	A költség, kockázat, beszerzés és fenntarthatóság kezelhető-e?	Szerződéskötési/megvalósítási indítás, havi irányítás.
G5 – eredmény és átadás	Megvalósult-e a vállalt eredmény, és biztosított-e az üzemeltetés, az adatszolgáltatás és az utóértékelés?	Projektzárás, tanulságok és portfóliótanulás.

2.6. A 2026–2029-es zászlóshajó-portfólió döntési logikája

A zászlóshajó-portfólió nem az összes jó projekt összesítése. Olyan, egymást erősítő fejlesztési csomagokból áll, amelyek térségi léptékű problémára válaszolnak, egyértelmű projektgazdával és működtetéssel rendelkeznek, rövid távon eredményt mutatnak, és a 2028–2034-es ciklus számára is

hiteles referencia-projekteknek adnak. A portfólióban évente legfeljebb 8–10 egyedi projekt vagy alprojekt kapjon „zászlóshajó” státuszt.

Kötelező súlyozási szempont	Súly	Értelmezés
Térségi hatás és stratégiai illeszkedés	25%	Legalább több településre vagy több ágazatra hat; egyértelműen kapcsolódik a Balaton jövőképehez.
Ökológiai és klímahatás	25%	Nettó terheléscsökkentést, alkalmazkodást vagy bizonyítható kockázatcsökkentést eredményez; negatív hatás csak érdemi kompenzációval fogadható el.
Állandó lakossági haszon és méltányosság	20%	Nem kizárólag a csúc szezon látogatót szolgálja; a parti és háttértelepülések közötti különbséget is csökkenti.
Megvalósítási érettség	20%	Projektgazda, üzemeltető, helyszín, költségbecslés, engedélyezési út és finanszírozási lehetőség azonosított.
Pénzügyi és működési fenntarthatóság	10%	A fenntartási költség és a bevétel/megtakarítás/közszolgáltatási finanszírozás bemutatott.

A százalékos pontozás előtt három kizáró feltétel érvényes: nincs zászlóshajó-státusz projektgazda és üzemeltető nélkül; nincs státusz az ökológiai kockázat értékelése nélkül; és nincs státusz olyan projektnek, amelynek a fenntartása előre láthatóan finanszírozatlan. Ezek a kapuk különösen fontosak a nagy vízügyi, turisztikai és közlekedési beavatkozásoknál.

2.7. Javasolt zászlóshajó-programok és időzítés

Program	2026–2027: indítás	2027–2029: léptékváltás
Vízbiztonság és élő Balaton	Vízminőség-védelmi akcióterv; belterületi csapadékvíz-megtartási mintaprojektek; közös monitoring és vízkockázati döntés-előkészítés.	Vízvisszatartó és természetalapú megoldások térségi hálózata; adatvezérelt üzemeltetés; a vízpótlási opció kizárólag független hatásvizsgálat után.
Élhető Balaton – szolgáltatási minimum	Szolgáltatási hiányok feltárása; hőszéghatásbiztonsági és mobil alapszolgáltatási pilotok; digitális segítségpontok.	Településcsoportos szolgáltatási modellek, idősellátási és gyermekfelügyeleti együttműködések, célzott lakhatási és munkaerő-megtartási program.
Szezonális terhelést csökkentő mobilitás	Közös mobilitási adatbázis, igényvezérelt közlekedési és kerékpáros kapcsolati pilot, szezonális utazási minták mérése.	Integrált menetrendi, tarifális és last-mile megoldások; P+R és közösségi/vízi/kerékpáros kapcsolatok összerendezése.
Négyévszakos, alacsony terhelésű turizmus	Látogatóirányítási és fenntarthatósági standard; szolgáltatói minősítés; kulturális és aktív turisztikai csomagok.	Közös desztinációs adatmodell, terheléshez igazított kínálat és háttértelepülési élményláncok.
Helyi gazdaság és körforgás	Helyi élelmiszer–közétkeztetés kísérlet; klímaadaptív termelői és bioökonómiai pilotok; rövid ellátási láncok.	Térségi beszállítói hálózat és piacra jutás, helyi feldolgozás, erőforrás-hatékonysági és energia-közösségi fejlesztések.
Balatoni adatok és programirányítás	Egységes projektlap, dashboard, kulcsindikátorok, nyilvános eredménytábla.	Térségi digitális iker és előrejelző rendszer víz-, klíma-, mobilitás- és szolgáltatási adatokra; 2028–2034-es forrásprogram döntéstámogatása.

2.8. Az első 90 nap vezetői feladatai

Az intézményi modell csak akkor hiteles, ha gyorsan működő rutinná válik. Az első 90 napban a BFT-nek jóvá kell hagynia a programirodai mandátumot és a döntési rendet, meg kell tisztítania a projektportfóliót, és ki kell jelölnie a 2026–2027-es 6–8 db legérettebb zászlóshajó-projektet. Ezzel párhuzamosan szükséges egy közös indikátorlista, a projektgazdai szándéknyilatkozatok beszerzése, valamint a vízbiztonsági és szolgáltatási minimum témájú első térségi projektműhelyek megtartása.

A 2026. évi eredmény akkor tekinthető teljesítettnek, ha a BFT új prioritások elfogadásán túl minden zászlóshajó-projektnél rendelkezik jóváhagyott projektlappal, felelőssel, ütemezéssel, költségkerettel, várható forrással, környezeti szűréssel és üzemeltetési tervvel. Ez teremti meg a későbbi nemzeti, közvetlen uniós és 2028–2034-es forrásbevonás hiteles alapját.

3. A 2026–2029-es zászlóshajó-projektportfólió

A portfólió a korábbi fejezetekben meghatározott hat programcsomag gyakorlati végrehajtási kerete. Nem pályázati ötletlista: minden projekt olyan önálló döntési egység, amelyhez a BFT-nek projektgazdát, várható üzemeltetőt, előkészítési feladatot, finanszírozási utat és mérhető eredményt kell rendelnie. A mostani összeállítás a BFT 2026-os projekt- és beavatkozási adatbázisából kiolvasható fejlesztési magokra épül, azokat térségi programlogikába rendezi.

A felsorolt projektek javasolt zászlóshajók. A Tanács kizárólag a G2 kapu után, azaz a projektgazda és az üzemeltetési modell írásos vállalásával adjon nekik végleges státuszt.

3.1. Portfóliókép és indítási sorrend

1. ábra. A 2026–2029-es zászlóshajó-portfólió szerkezete

Az ábra a projektportfólió teljes szerkezetét mutatja. Az „Adatok és végrehajtás” csomag minden további programcsomag közös irányítási és döntéstámogató infrastruktúrája; a többi öt csomag egyszerre

szolgálja a tó ökológiai biztonságát, az állandó lakosság életminőségét és a helyben maradó gazdasági értéket.

Idősáv	Portfóliószerep	Javasolt eredmény
2026: döntés és előkészítés	Projektgazdai mandátumok, közös adatszabványok, mintaterületek, engedélyezési és forrástervek.	A 18 projektből 10–12 eléri a G2–G3 érettséget; létrejön az egységes BFT-portfóliódashboard.
2027: első, látható eredmények	Gyorsan indítható vízvisszatartási, szolgáltatási, mobilitási és adatprojektek megvalósítása.	Működő pilotok és térségi működési modellek; első eredményjelentés és portfóliókorrekció.
2028–2029: léptékváltás	A sikeres pilotok térségi kiterjesztése és a közvetlen uniós/nemzeti nagyprojektek előkészítése.	Egymásra épülő, finanszírozható projektsomagok; erős balatoni fejezet a következő uniós ciklushoz.

3.2. Vízbiztonság és élő Balaton

A víz a teljes portfólió elsődleges rendszereleme. A három projekt együtt kezeli a szennyezésmegelőzést, a csapadék helyben tartását és a hosszú távú vízmérleg döntés-előkészítését. Ez teremti meg a turizmus, a mezőgazdaság, az egészség és a tóparti településfejlesztések ökológiai korlátját.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram	Vízgyűjtőszintű kockázattérkép, kritikus terhelési pontok, települési és üzemeltetői intézkedési tervek, egységes monitoring. Indokolt, mert a vízminőség-védelem a belső projektértékelésben is kiemelt, gyorsan indítható elem.	Vízügyi és környezetvédelmi szervek, önkormányzatok, közműszolgáltatók; KEHOP Plusz, LIFE, nemzeti társfinanszírozás.
V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat	Csapadékvíz-megtartási mintaterületek, vízáteresztő köztérek, záportározás, természetalapú megoldások és települési joggyakorlat-katalógus. Indokolt, mert az extrém csapadék és a nyári vízhiány ugyanazon rendszer két oldala.	Települési önkormányzatok, víziközmű és vízügyi szereplők; TOP Plusz/KEHOP Plusz, LIFE, később partnerségi terv.
V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program	Független, több szakterületet összekapcsoló vizsgálat a vízmérlegről, párolgásról, befolyókról, vízhasználatokról és beavatkozási opciókról. Indokolt, mert a vízpótlás nagy jelentőségű kérdés.	BFT koordináció; vízügyi, ökológiai és kutatási konzorcium; Horizon Europe, LIFE, hazai kutatási/ágazati forrás.

3.3. Élhető Balaton – szolgáltatási minimum

A térség hosszú távú versenyképessége nem tartható fenn az állandó lakosság szolgáltatási biztonsága nélkül. Ez a csomag a 2026-os adatbázisban megjelent hőségbiztonsági, idősgondozási, digitális hozzáférési és mobil szolgáltatási ötleteket egy szolgáltatási minimumrendszerbe rendezi.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont	Településcsoportos adatmodell az egészségügyi, szociális, gyermekfelügyeleti, gyógyszerellátási és digitális hozzáférési hiányokról;	BFT programiroda, önkormányzatok,

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
	éves szolgáltatási minimumjelentés. Indokolt, mert célzott beavatkozás csak szolgáltatási hiányterkép alapján tervezhető.	ellátórendszerek; TOP Plusz, EFOP Plusz, DIMOP Plusz.
L2. Hőszéghelybiztonság és sérülékeny csoportok program	Hőszéghelybiztonsági helyi protokollok, hűsítőpontok, tájékoztatás, strand- és közterületi hővédelem, idősek és gyermekek célzott elérése. Indokolt, mert a klímakockázat közvetlen egészségügyi és turisztikai biztonsági kérdés.	Önkormányzatok, egészségügyi és szociális szereplők; KEHOP Plusz, EFOP Plusz, LIFE.
L3. Mobil és digitálisan támogatott alapszolgáltatások	Településcsoportos mobil szolgáltatási pilot: alapellátási, gyógyszerügyi, szociális és digitális ügyintézési hozzáférés; kapcsolódó önkéntes- és gondozói hálózat. Indokolt, mert a háttértelepülések ellátása fix infrastruktúrával nem mindenhol hatékony.	Önkormányzati társulások, ellátók, civil szervezetek; EFOP Plusz, TOP Plusz, DIMOP Plusz.

3.4. Szezonális terhelést csökkentő mobilitás

A mobilitási csomag célja többlet közúti kapacitás öncélú létrehozása helyett a nyári torlódás, a háttértelepülések elérhetősége és a turisztikai mozgások közös kezelése. A projektek csak akkor működnek, ha közös adat-, menetrendi és utazási lánc logika köti össze őket.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ	Egységes adatmodell a közösségi közlekedésről, kerékpáros forgalomról, parkolásról, szezonális csúcsokról és szolgáltatáshiányról; operatív döntéstámogatás a szolgáltatóknak. Indokolt, mert a kínálat fejlesztése adatok nélkül növeli a párhuzamosságot.	BFT programiroda, közlekedési szolgáltatók, önkormányzatok; DIMOP Plusz, IKOP Plusz, Interreg.
M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás	Kis kapacitású, rugalmas összekötő járatok és digitális foglalás a vasút, a part, az alapellátások és a háttértelepülések között. Indokolt, mert egyszerre javítja a lakossági hozzáférést és csökkenti az egyéni autóhasználatot.	Közlekedésszervezők, önkormányzati társulások; IKOP Plusz, TOP Plusz, később partnerségi terv.
M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok	Pilot P+R/B+R, biztonságos kerékpáros ráhordás, mikromobilitási és gyalogos kapcsolatok a vasúti, buszos és vízi pontokhoz. Indokolt, mert a kerékpár- és hajóforgalom önmagában nem váltja ki a teljes utazási láncot.	Önkormányzatok, közlekedési infrastruktúra-kezelők; IKOP Plusz, TOP Plusz, CEF csak hálózati relevancia esetén.

3.5. Négyévszakos, alacsony terhelésű turizmus

A turizmus akkor térségi erőforrás, ha a lakosság életminőségét és a helyi gazdaságot javítja, miközben nem lépi túl a természeti rendszerek terhelhetőségét. A csomag ezért a látogatószám növelése helyett a látogatóirányítást, a minőséget, a szezonális csökkentését és a helyi értékláncokat teszi elsődlegessé.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás	Egységes terhelési indikátorok, kritikus helyszínek látogatóirányítása, valós idejű tájékoztatás és települési intézkedési protokollok. Indokolt, mert a stratégiai környezeti vizsgálat a turisztikai fejlesztések terhelési kockázatára figyelmeztet.	BFT, turisztikai desztinációs és önkormányzati szereplők; GINOP Plusz, DIMOP Plusz, Interreg.
T2. Négyévszakos Balaton élménylánc	Háttértelepüléseket is bevonó aktív-, egészség-, gasztró-, kulturális és örökség-alapú útvonalak, közös értékesítés és szezonon kívüli	Turisztikai szervezetek, települések, vállalkozások;

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
	programnaptár. Indokolt, mert a kereslet idő- és térbeli szétterítése helyben tartja az értéket.	GINOP Plusz, Interreg, magánforrás.
T3. Balaton fenntartható szolgáltatási standard	Önkéntes, mérhető minősítési rendszer szálláshelyek, vendéglátás, rendezvények és attrakciók számára: víz, energia, hulladék, mobilitás és helyi beszerzés. Indokolt, mert a fejlesztési célokat a piaci szolgáltatóknál is érvényesíteni kell.	BFT és turisztikai partnerek; GINOP Plusz, LIFE, Interreg, vállalati hozzájárulás.

3.6. Helyi gazdaság és körforgás

A helyi gazdasági csomag a turisztikai keresletet a Balaton belső termelői, szolgáltatói és erőforrás-hatékonysági képességével kapcsolja össze. A cél az, hogy a szezonális költség nagyobb része maradjon a térségben, miközben csökken az agrár- és szolgáltatási rendszerek víz-, energia- és anyagterhelése.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform	Termelői kapacitásfelmérés, minőségi és logisztikai standard, közétkeztetési és turisztikai beszállítói pilot. Indokolt, mert közvetlenül kapcsolja össze a helyi termelőt, a lakosságot és a turisztikai keresletet.	Termelői és önkormányzati hálózatok, közétkeztetők; KAP Stratégiai Terv, TOP Plusz, GINOP Plusz.
G2. Klímaadaptív Balaton-felvidéki és vízgyűjtő-gazdálkodási pilotok	Víz- és talajkímélő, tájhoz illeszkedő szőlészeti, kertészeti és agrárökológiai gyakorlatok; tudásátadás és mintagazdaságok. Indokolt, mert a vízvisszatartás, a tájvédelem és a helyi értéktermelés csak együtt fenntartható.	Gazdálkodók, szakmai szervezetek, kutatási partnerek; KAP, LIFE, Horizon Europe.
G3. Körforgásos erőforrás- és energiaközösségi mintaprogram	Élelmiszerhulladék, zöldhulladék, megújuló energia, víztakarékosság és közösségi energiafelhasználás pilotjai. Indokolt, mert a szezonális terhelés erőforrás-költsége csak integrált üzemeltetéssel csökkenthető.	Önkormányzatok, közművek, vállalkozások és közösségek; KEHOP Plusz, LIFE, InvestEU/EIB jellegű eszközök.

3.7. Balatoni adatok és végrehajtási infrastruktúra

Ez a csomag nem önálló informatikai fejlesztés, ez jelenti a teljes portfólió közös működési infrastruktúráját. Az adatoknak projekt-, döntés- és üzemeltetési célt kell szolgálniuk; ezért a digitális elemeket minden esetben konkrét víz-, szolgáltatási, mobilitási vagy gazdasági folyamatokhoz kell kötni.

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla	Egységes projektlapok, G0–G5 státusz, költség- és kockázatkövetés, indikátorok, nyilvános vezetői nézet. Indokolt, mert a projektportfólió csak így válik döntésképes programmá.	BFT programiroda; DIMOP Plusz, saját működési forrás.
D2. Balatoni térségi digitális iker	Összekapcsolt víz-, klíma-, mobilitási-, terhelési-, szolgáltatási és fejlesztési adatmodell, előrejelző és forgatókönyv-elemző funkcióval. Indokolt, mert a térségi döntések következményei több ágazatban egyszerre jelennek meg.	BFT koordináció, adatgazdák és kutatási/technológiai konzorcium; DIMOP Plusz, Horizon Europe, Interreg.
D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító	Projektfejlesztési szolgáltatás, nemzetközi partnerkeresés, közvetlen uniós pályázatkezelés és a következő magyar partnerségi terv balatoni	BFT programiroda, projektgazdák és nemzetközi partnerek; Interreg technikai

Projekt	2026–2029-es tartalom és indoklás	Elsődleges gazdai kör / induló forrásút
	projektcsomagjának előkészítése. Indokolt, mert a forrásbevonás önálló szakmai előkészítési feladat.	együttműködés, Horizon/LIFE előkészítési erőforrás, hazai társfinanszírozás.

3.8. A projektek közötti kapcsolatok és szinergikus hatások

A programcsomagok egymás nélkül részben elveszítik hatásukat. A következő összekapcsolások a portfólió döntési logikájának részei: az együtt megvalósított elemek előnyt élvezzenek, mert ugyanakkora előkészítési és működtetési ráfordítással több térségi eredményt adnak.

Kapcsolódó projektek	Szinergikus mechanizmus	Térségi eredmény
V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat–V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program + D2. Balatoni térségi digitális iker	A vízminőség, a csapadékvíz és a vízmérleg közös mérési rendszerbe kerül; a digitális iker beruházási és üzemeltetési döntést támogató eszközként működik.	Nagyobb vízbiztonság, korábbi beavatkozás, alacsonyabb hibás beruházási kockázat.
L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont–L3. Mobil és digitálisan támogatott alapszolgáltatások + M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás	A szolgáltatáshiány-adatközpont megmutatja, hol kell igényvezérelt mobilitás; a mobil járatok egyszerre kapcsolják össze az ellátást, az időseket, a gyermekeseket és a háttértelepüléseket.	Költséghatékonyabb alapellátási hozzáférés és kisebb területi egyenlőtlenség.
L2. Hőszéghatásbiztonság és sérülékeny csoportok program + V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat + T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás	A hőszéghatásbiztonságot a zöld-kék infrastruktúra, a látogatóterhelés és a közterületi használat összehangolása adja.	Élhetőbb települések, biztonságosabb turistaszezon, egészségügyi kockázatok csökkenése.
M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ–M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok + T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás–T2. Négyévszakos Balaton élménylánc	A mobilitási adatok a látogatóirányítást szolgálják; a négyévszakos élménylánc a kevésbé terhelte célpontok és időszakok felé tereli a keresletet.	Kevesebb nyári torlódás, nagyobb szezonon kívüli bevétel és jobb látogatói élmény.
T3. Balaton fenntartható szolgáltatási standard + G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform + G3. Körforgásos erőforrás- és energiaközösségi mintaprogram	A fenntartható turisztikai standard ösztönzi a helyi beszerzést és az erőforrás-hatékonyságot; a termelői és körforgásos projektek ezt tényleges kínálattal támasztják alá.	A turisztikai költség nagyobb része marad helyben, csökken az anyag- és energiaterhelés.
G2. Klímaadaptív Balaton-felvidéki és vízgyűjtő-gazdálkodási pilotok + V2. Kék–zöld települési vízmegtartási	A klímaadaptív gazdálkodás a víz visszatartás és a vízmérleg-adatok alapján fejlődik; a tájhasználat egyszerre válik termelési és ökológiai eszközzé.	Jobb talaj- és vízmegtartás, ellenállóbb helyi termelés, kisebb környezeti kockázat.

Kapcsolódó projektek	Szinergikus mechanizmus	Térségi eredmény
hálózat + V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program		
D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla + D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító + valamennyi projekt	A portfóliódashboard korán kimutatja az érettségi és kockázati hiányokat; a projektgyorsító erre építve szervezi a forrás- és partnerkeresést.	Gyorsabb döntés, jobb pályázati minőség, kisebb párhuzamosság és hitelesebb külső finanszírozás.

Döntési következmény: A projektértékelésben külön pontot kapjon a bizonyított szinergia. A magas pontszám önmagában nem elegendő: azok a projektek legyenek első körben indíthatók, amelyek legalább két másik zászlóshajó elemmel közös adatot, infrastruktúrát, szolgáltatást vagy finanszírozási logikát használnak.

3.9. 2026. évi vezetői döntési csomag

A teljes portfólióból 2026-ban nem célszerű minden projektet egyformán indítani. A javasolt első kör a V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram, V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat, V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont, L2. Hőszéghatás és sérülékeny csoportok program, M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ, M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás, T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás, G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform, D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla és D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító projekt: ezek megteremtik a tó ökológiai biztonságának, a lakossági szolgáltatásoknak, a mobilitásnak, a helyi értékláncoknak és a forrásbevonásnak a közös alapját. A fennmaradó projektek előkészítése e projektek adataira, partnerségeire és pilot-eredményeire épüljön.

BFT-döntés	Határidő	Várt kézzelfogható eredmény
A 18 projekt projektlap-sablonjának, G0–G5 minősítésének és szinergiapontosításának elfogadása.	2026. IV. negyedév	Egységes, auditálható projektportfólió; minden aktív elemhez azonosított döntési hiány.
Az első kör 11 projektjéhez projektgazdai és üzemeltetői szándéknyilatkozat beszerzése.	2026. IV. negyedév	A BFT a jó ötleteket végrehajtható projektekre szűkíti.
V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont, M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ és D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla közös adat- és indikátorcsomagjának elindítása.	2027. I. negyedév	A víz, életminőség, mobilitás és projektelőrehaladás egy vezetői nézetben mérhető.
A LIFE, Horizon Europe, Interreg és hazai programok célzott előkészítésének jóváhagyása.	2027. I. negyedév	Közvetlen uniós és 2028–2034-es forrásokhoz illeszthető, partnerrel rendelkező projektcsomag.

4. Forrástérkép, partnerségi keret és évenkénti projektütemezés

A forrástérkép célja nem az, hogy minden projekt mögé azonnal egyetlen pályázati kiírást rendeljünk. A BFT-nek többszörös finanszírozási architektúrát kell működtetnie: a hazai operatív programokból induló, kedvezményezett által vezetett beruházások, a közvetlen uniós együttműködési és demonstrációs projektek, valamint a 2028–2034-es ciklus számára előkészített térségi nagyprojektek párhuzamos kezelését.

Forráspolitikai szabály: A BFT csak olyan projektet indítson pályázati útra, amelynél a konkrét felhívás, a jogosult kedvezményezett, az önrész, az előkészítési költség és az üzemeltetés finanszírozása egyaránt ellenőrzött. A programnév önmagában nem forrásbizonyíték.

4.1. A finanszírozási architektúra

Forrássáv	Szerepe a BFT-portfólióban	Kritikus feltétel
Hazai 2021–2027-es programok	A gyorsan indítható közszolgáltatási, települési, környezetvédelmi, digitális, mobilitási és gazdaságfejlesztési elemek elsődleges beruházási sávja.	A felhívás státuszát és jogosultságát projektenként kell ellenőrizni; a ciklus lezárásához igazodó ütemezés szükséges.
Közvetlen uniós programok	LIFE, Horizon Europe és Interreg: módszertan, demonstráció, kutatás, partnerség, innováció és több térséget érintő megoldások.	Nem helyettesítik a nagy alpinfrastruktúra-financezírozást; nemzetközi konzorcium és előkészítési kapacitás kell.
Pénzügyi eszközök és magánforrás	Energiahatékonysági, körforgásos, turisztikai és üzleti modellre épülő beruházások társfinanszírozása.	Csak igazolható megtakarítás, bevétel vagy hosszú távú fizetőképesség mellett reális.
2028–2034-es előkészítési sáv	A következő magyar Nemzeti és Regionális Partnerségi Tervbe kerülő integrált balatoni programok és a közvetlen uniós partnerségek előkészítése.	Az Európai Bizottság MFF-javaslatára még nem végleges szabályozás; a projektet ezért bizonyított szükségletre és érettségre kell építeni.

4.2. Projektcsomagok forrástérképe

A táblázat a portfólió szintjén jelöli a reális elsődleges és kiegészítő forrásutakat. A konkrét támogatási intenzitás, benyújtási határidő és kedvezményezetti kör csak az adott felhívás dokumentációjából állapítható meg.

Projektcsomag	Elsődleges hazai forrásút	Közvetlen uniós / kiegészítő út	Pénzügyi logika
Vízbiztonság és élő Balaton	KEHOP Plusz; települési elemeknél TOP Plusz; ágazati és nemzeti vízügyi forrás.	LIFE a természetalapú és klímaadaptációs elemekhez; Horizon Europe a vízmérleg- és döntéstámogatási kutatáshoz.	Közérdekű és ökológiai alpinfrastruktúra: elsősorban támogatás; az üzemeltetői költséget a közszolgáltatási rendszerben kell rögzíteni.
Élhető Balaton	TOP Plusz, EFOP Plusz, DIMOP Plusz.	LIFE a hőség- és klímaalkalmazkodási elemekhez; Interreg szolgáltatás-szervezési jógyakorlatokhoz.	A beruházásnál fontosabb a működési modell: társulási finanszírozás, ellátói kapacitás és önkormányzati fenntartás.

Projektcsoport	Elsődleges hazai forrásút	Közvetlen uniós / kiegészítő út	Pénzügyi logika
Szezonális mobilitás	IKOP Plusz, TOP Plusz, DIMOP Plusz.	Interreg a mobilitási adat- és szolgáltatási modellekhez; CEF kizárólag hálózati jelentőség esetén.	Pilot + mérés után kiterjesztés; a tarifa-, közszolgáltatási és önkormányzati finanszírozást együttesen kell modellezni.
Négyévszakos turizmus	GINOP Plusz, DIMOP Plusz; települési közterületi elemnél TOP Plusz.	Interreg és LIFE a fenntarthatósági standardokhoz és desztinációs joggyakorlathoz.	A piaci szereplői beruházásoknál elvárt a magánhozzájárulás; BFT-oldalon a standard, adat és koordináció finanszírozható.
Helyi gazdaság és körforgás	KAP Stratégiai Terv, GINOP Plusz, KEHOP Plusz, TOP Plusz.	LIFE a körforgásos demonstrációkhoz; Horizon Europe a bioökonómiai innovációhoz.	Termelői és vállalkozási beruházásoknál vegyes modell: támogatás + saját erő + ahol indokolt, pénzügyi eszköz.
Adatok és végrehajtás	DIMOP Plusz, BFT/munkaszervezeti működési forrás.	Horizon Europe és Interreg közös adat- és döntéstámogatási projektekhez.	A dashboard és projektgyorsító közös programirányítási infrastruktúra; a digitális iker csak konkrét ágazati adatgazdai vállalásokkal indítható.

4.3. Partnerségi modell

A BFT nem lehet valamennyi projekt közvetlen kedvezményezettje. Feladata a partnerség összeállítása, a közös cél- és adatstandard, a projektkapuk működtetése, valamint a finanszírozási és üzemeltetési kockázatok korai feltárása. A tényleges kedvezményezett minden esetben annak a szereplőnek kell legyen, amely jogszerűen birtokolja az eszközt, gyakorolja a hatáskört vagy hosszú távon működtetni képes a szolgáltatást.

Partnerségi kör	Fő szerep	Kapcsolódó projektcsoportok
BFT és programiroda	Térségi programgazda, portfóliókezelő, projektkapuk, forrás- és partnerkoordináció, eredményjelentés.	Mind a hat programcsoport; D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla–D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító közvetlen gazdája vagy koordinátora.
Települési önkormányzatok és társulások	Helyi beruházó, közterületi és szolgáltatási projektgazda, fenntartási vállalat, lakossági egyeztetés.	V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont–L3. Mobil és digitálisan támogatott alapszolgáltatások, M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás–M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok, T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás–T2. Négyévszakos Balaton élménylánc, G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform, G3. Körforgásos erőforrás- és energiaközösségi mintaprogram.
Ágazati közszolgáltatók és hatósági szereplők	Víz-, közmű-, közlekedési, egészségügyi és szociális szaktudás; üzemeltetési és engedélyezési feltételek.	V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, L2. Hőszéghatás és sérülékeny csoportok program–L3. Mobil és digitálisan támogatott

Partnerségi kör	Fő szerep	Kapcsolódó projektcsomagok
		alapszolgáltatások, M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ–M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok, G3. Körforgásos erőforrás- és energiaközösségi mintaprogram.
Gazdasági és turisztikai szereplők	Szolgáltatói fejlesztés, helyi beszállítói hálózat, fenntarthatósági standard alkalmazása, piacra jutás.	T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás–T3. Balaton fenntartható szolgáltatási standard, G1–G3, M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok.
Tudományos, egyetemi és civil partnerek	Módszertan, monitoring, pilotértékelés, társadalmi bevonás, nemzetközi konzorcium.	V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont–L2. Hőszéghatás és sérülékeny csoportok program, D2. Balatoni térségi digitális iker–D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító, G2. Klímaadaptív Balaton-felvidéki és vízgyűjtő-gazdálkodási pilotok; LIFE/Horizon/Interreg projektek.
Kormányzati partnerek	Területfejlesztési és ágazati illesztés, nagyprojekti koordináció, 2028–2034-es partnerségi tervbe való beemelés.	V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ–M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont, D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító és minden több megyét érintő projekt.

Partnerségi minimum: Minden zászlóshajóhoz egy vezető kedvezményezett, egy kijelölt üzemeltető, egy BFT-programfelelős és legalább két együttműködő partner tartozzon. A konzorciumi megállapodás előbb rögzítse az üzemeltetést és az adatszolgáltatást, mint a pályázati adminisztrációt.

4.4. Évenkénti projektütemezés

Év	Vezetői és programirodai fókusz	Projektcsomagok fő feladata	Forrás- és partnerségi eredmény
2026	Projektportfólió tisztítása, 18 projekt G0–G2 minősítése, az első 11 indítási projekt mandátuma; közös indikátor- és adatmodell.	V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program, L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont–L2. Hőszéghatás és sérülékeny csoportok program, M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ–M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás, T1.	Hazai felhívás- és jogosultságvizsgálat; LIFE/Horizon/Interreg partnerkeresés; alapmegállapodások.

Év	Vezetői és programirodai fókusz	Projektcsomagok fő feladata	Forrás- és partnerségi eredmény
		Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás, G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform, D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla, D3. Közvetlen uniós és 2028–2034 partnerségi projektgyorsító előkészítése; gazdai és üzemeltetői szándéknyilatkozatok.	
2027	Pilotok indítása, G3–G4 előkészítési döntések, első portfólióeredmény-jelentés.	V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram–V2. Kék–zöld települési vízmegtartási hálózat megvalósítási ütemek; L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont–L3. Mobil és digitálisan támogatott alapszolgáltatások és M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ–M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás pilot; T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás, G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform és D1. BFT projektportfóliódashboard és eredménytábla működő első változat; V3. Balaton vízmérleg- és ökológiai döntéstámogató program és D2. Balatoni térségi digitális iker kutatási/tervezési konzorcium.	Célzott hazai pályázatok, legalább két közvetlen uniós konzorciumi beadás vagy partneri részvétel; első éves forrásmix-felülvizsgálat.
2028	A bizonyított pilotok térségi kiterjesztése; G4–G5 végrehajtás; 2028–2034-es balatoni programcsomag első változata.	M3. Balatoni közlekedési csomópontok és aktív utazási láncok, T2. Négyévszakos Balaton élménylánc–T3. Balaton fenntartható szolgáltatási standard, G2–G3 és D2. Balatoni térségi digitális iker éles előkészítése/indítása; sikeres L- és M-pilotok kiterjesztése.	Új ciklushoz szükséges projektlapok, hatásvizsgálatok és nagyprojekti partnerségek; LIFE/Horizon/Interreg folytató projektek.
2029	Portfólióértékelés, üzemeltetési szerződések és 2030 utáni skálázási döntések.	Víz-, mobilitási-, turisztikai- és szolgáltatási hálózatok eredményértékelése; a gyenge elemek lezárása vagy áttervezése.	Érett, költségelt és partnerrel rendelkező térségi projektcsomag a 2028–2034-es finanszírozási lehetőségekhez; fenntartási források rögzítése.

4.5. 2026–2027-es kritikus döntési kapuk

A következő két évben a finanszírozási siker döntően az előkészítés minőségén múlik, ami nem a beadott pályázatok számán keresztül értékelhető. A BFT-nek ezért csak a következő döntések teljesítése után szabad jelentős előkészítési vagy pályázati költséget vállalnia.

Döntési kapu	Tartalom	Felelős fórum
dddddK1. Gazda és üzemeltető	Írásos nyilatkozat arról, ki lesz a kedvezményezett, az eszköz tulajdonosa, az üzemeltető és milyen forrásból fedezi a fenntartást.	Programirányító Testület; végső kiemelt státusznál BFT Tanács.
K2. Forrásrealitás	Legalább egy konkrét vagy várható forrásút, jogosultsági vizsgálat, saját erő és előkészítési költség.	Forrás- és pénzügyi egység; Stratégiai Elnökség.
K3. Környezeti és társadalmi megfelelés	Teherbírási szűrés, víz- és klímahatás, lakossági haszon, területrendezési és engedélyezési kockázatok.	Tudományos és Fenntarthatósági Tanács; érintett ágazati partner.
K4. Partnerségi érettség	Konzorciumi vagy együttműködési rend, adatmegosztás, projektirányítás és konfliktuskezelési mechanizmus.	BFT programiroda; Térségi Fejlesztési Kabinet.
K5. Pályázati vagy beruházási indítás	Jóváhagyott projektlap, költségterv, ütemezés, kockázati napló és vezetői mandátum.	BFT Tanács vagy a szabályzatban kijelölt Stratégiai Elnökség.

5. Programszintű indikátorrendszer javaslata

Az indikátorrendszer feladata annak bizonyítása, hogy a BFT-portfólió javítja-e a tó ökológiai állapotát, az állandó lakosság életminőségét és a helyi gazdaság tartósságát. A rendszer ezért egyszerre tartalmaz végrehajtási, eredmény-, hatás- és korlát-indikátorokat.

5.1. A mérési rendszer szerkezete

Szint	Kérdés	Beszámolási rend
Védőkorlát	A fejlesztés nem növeli-e elfogadhatatlanul a víz-, táj-, közlekedési vagy társadalmi terhelést?	Folyamatos; nagyprojekt G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform és G3 kapunál kötelező.
Végrehajtás	Van-e gazda, üzemeltető, finanszírozás, engedélyezési út és előrehaladás?	Havi programirodai dashboard; negyedéves elnökségi jelentés.
Eredmény	Létrejött-e a tervezett vízvizsztatartási, szolgáltatási, mobilitási, gazdasági vagy digitális képesség?	Féléves projektjelentés és éves BFT-portfólióértékelés.
Hatás	Javult-e a környezeti állapot, a hozzáférés, a szezonális egyensúly és a helyben maradó érték?	Éves vagy többéves mérés; 2029-ben független értékelés.

5.2. Végrehajtási és irányítási indikátorok

Kód és mutató	2026-os jelenlegi érték	2029-es célállapot	Indoklás és adatgazda
I1. Értékelt beavatkozások aránya	26 / 487 = 5,3%.	Az aktív projektportfólió 100%-a egységes projektlappal és évente felülvizsgált G0–G5 minősítéssel rendelkezik.	A jelenlegi projektportfólió nem döntésképes. Adatgazda: BFT programiroda.
I2. Projektgazda és üzemeltető együttesen azonosított aktív projektek aránya	Nincs egységes, ellenőrzött BFT-szintű nyilvántartás; a vizsgált pontozott körben jellemzően csak részben azonosított.	100%; egyetlen aktív zászlóshajó sem marad írásos gazdai és üzemeltetői vállalás nélkül.	Ez a fenntarthatóság és a támogatási jogosultság minimuma. Adatgazda: programiroda.
I3. Zászlóshajó-projektek G2 érettsége	0 végleges, BFT által hitelesített G2. Klímaadaptív Balaton-felvidéki és vízgyűjtő-gazdálkodási pilotok-projektlap.	Legalább 18 projekt G2. Klímaadaptív Balaton-felvidéki és vízgyűjtő-gazdálkodási pilotok, ebből legalább 12 G3 vagy magasabb érettségi szinten.	A 18 projektből álló portfólió végrehajthatóságát méri. Adatgazda: PMO.
I4. Nyilvános BFT-eredménydashboard	0 működő, egységes térségi dashboard.	Évente frissített nyilvános eredménytábla; negyedéves belső vezetői nézet.	Átláthatóság, tanulás, partnerségi bizalom. Adatgazda: adat- és monitoringegység.
I5. Közvetlen uniós és nemzetközi projektek kezelése	0 egységesen kezelt BFT-pipeline.	Legalább 6 beadott vagy partneri részvétellel előkészített LIFE/Horizon/Interreg projekt, ebből legalább 2 támogatott vagy szerződéses státuszban.	A közvetlen források csak célzott előkészítéssel válnak reálissá. Adatgazda: projektgyorsító.

5.3. Ökológiai és klímaadaptációs indikátorok

Kód és mutató	2026-os jelenlegi érték	2029-es célállapot	Indoklás és adatgazda
K1. Kritikus vízterhelési pontok közös monitoringja	Nincs egységes BFT-szintű, vízgyűjtő-alapú monitoringlista.	A V1. Balatoni vízminőség-védelmi akcióprogram-programban azonosított kritikus pontok 100%-án egységes mérési protokoll és legalább negyedéves jelentés.	A vízminőség-védelmi akcióprogram alapindikátora. Adatgazda: illetékes vízügyi/környezetvédelmi partner + BFT.
K2. Vízvisszatartási kapacitás a programhoz kapcsolt mintaterületeken	Bázismérés szükséges 2026-ban; jelenleg nincs közös BFT-nyilvántartás.	A 2026-os bázishoz képest legalább 20%-os igazolt növekedés a kijelölt mintaterületeken.	A V2. Kék-zöld települési vízmegtartási hálózat eredményét méri, nem a teljes Balaton vízmérlegét. Adatgazda: települések és vízügyi partner.
K3. Hőszéghatásbiztonsági intézkedési tervvel rendelkező prioritási települések aránya	Nincs egységes BFT-adat.	A programba belépő prioritási települések 100%-a elfogadott hőszéghatásbiztonsági protokollal és kijelölt hűsítőpontokkal rendelkezik.	Közvetlen lakossági és turisztikai kockázatsökkentés. Adatgazda: önkormányzatok, L2. Hőszéghatásbiztonság és sérülékeny csoportok program programfelelős.
K4. Nettó környezeti terhelési mérleggel vizsgált zászlóshajók aránya	0 BFT-standard szerinti projektvizsgálat.	100% G3 feletti projekt vizsgálja a víz-, energia-, hulladék-, zaj- és zöldfelületi mérleget.	A stratégiai környezeti vizsgálat figyelembevételének érvényesítése. Adatgazda: Tudományos és Fenntarthatósági Tanács.

5.4. Életminőségi és mobilitási indikátorok

Kód és mutató	2026-os jelenlegi érték	2029-es célállapot	Indoklás és adatgazda
L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont. Szolgáltatási minimum szerint felmért települések aránya	0; egységes BFT-szintű szolgáltatásihiány-térkép nincs.	A Balaton kiemelt térség összes érintett települése felmért; az eredmény évente frissül.	A beavatkozási sorrend csak összehasonlítható hozzáférési adatokból dönthető el. Adatgazda: L1. Balatoni szolgáltatási minimum és adatközpont adatközpont.
L2. Hőszéghatásbiztonság és sérülékeny csoportok program. A kijelölt szolgáltatásihiányra célzott, működő mobil vagy digitális szolgáltatási pilotok száma	0 BFT-programként nyilvántartott pilot.	Legalább 8 működő pilot, legalább 3 különböző szolgáltatási típusban; független használati értékeléssel.	A cél az elérés javítása. Adatgazda: önkormányzati társulások.
M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ. Közös mobilitási adatmodellhez kapcsolt szolgáltatók aránya	0 BFT-szintű integráció.	A programba bevont közlekedési és önkormányzati szolgáltatók legalább 80%-a rendszeres adatot szolgáltat.	A menetrend, parkolás, kerékpár és igényvezérelt közlekedés együttes tervezésének feltétele. Adatgazda: M1. Balatoni mobilitási adat- és koordinációs központ központ.
M2. BalatonBusz és igényvezérelt háttértelepülési mobilitás. Igényvezérelt háttértelepülési mobilitás éves utasszáma és kihasználtsága	Bázismérés a pilot indításakor.	Legalább 60%-os átlagos kapacitáskihasználtság a stabilizált pilotjáratoknál; alulteljesítő útvonalak korrekciója vagy lezárása.	Megakadályozza, hogy a mobilitási projekt támogatásfüggő, kihasználatlan szolgáltatás maradjon. Adatgazda: közlekedésszervező.

5.5. Gazdasági, turisztikai és forrásbevonási indikátorok

Kód és mutató	2026-os jelenlegi érték	2029-es célállapot	Indoklás és adatgazda
T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás. Terhelés- és fenntarthatósági adatokkal követett kiemelt látogatói helyszínek száma	0 egységes BFT-standard szerint követett helyszín.	Legalább 20 kiemelt helyszín éves terhelési, mobilitási és hulladék/vízhasználati adatlappal.	A turisztikai növekedés környezeti korlátját teszi mérhetővé. Adatgazda: T1. Balatoni látogatóterhelés- és desztinációirányítás program és települések.
T2. Négyévszakos Balaton élménylánc. Fenntartható szolgáltatási standardhoz csatlakozott szolgáltatók száma	0 BFT-standard szerinti csatlakozó.	Legalább 100 szolgáltató; közülük legalább 50 igazolt fenntarthatósági intézkedéssel.	A térségi célok csak a piac bevonásával válnak működővé. Adatgazda: T3. Balaton fenntartható szolgáltatási standard programfelelős.
G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform. Helyi élelmiszer- és közétkeztetési beszállítói pilotok száma	0 egységes BFT-programként nyilvántartott pilot.	Legalább 10 intézményi vagy turisztikai beszerzési pilot, nyilvános minőségi és logisztikai tanulsággal.	A helyben maradó értéket és a rövid ellátási láncot méri. Adatgazda: G1. Balatoni helyi élelmiszer és közétkeztetési platform programfelelős.
F1. Zászlóshajó-portfólióhoz rendelt, hiteles finanszírozási út aránya	0 teljes körűen ellenőrzött forrásmix.	Az aktív 18 projekt 100%-ához egy elsődleges és egy tartalék finanszírozási út, valamint előkészítési költségterv tartozik.	A forrásbevonás végrehajtási, nem kommunikációs indikátor. Adatgazda: forrás- és pénzügyi egység.

5.6. Bázismérés, adatminőség és célérték-felülvizsgálat

A 2026-os bázismérés 2027. I. negyedévéig záruljon le. A projektportfóliói és irányítási indikátoroknál ez azonnal számszerűsíthető; a környezeti, szolgáltatási, mobilitási és gazdasági mutatóknál a bázisérték csak egységes földrajzi lehatárolással, mérési gyakorisággal és adatgazdai felelősséggel hiteles. A célértékek 2027-ben egyszer, a 2029-es záróértékelés előtt pedig másodszor felülvizsgálandók, de a módosítást minden esetben indokolni kell.

Rendszerelem	2026–2027 feladat	2029-es elvárt állapot
Indikátorszótár	Minden mutatóhoz definíció, mértékegység, adatforrás, földrajzi lehatárolás, gyakoriság, adatgazda és minőségellenőrzés.	A dashboard és az éves jelentés ugyanazt a definíciót használja; a történeti adatok visszakereshetők.
Adatminőség	Hiányzó értékek, módszertani törések, adatvédelmi és üzleti titok kérdéseinek dokumentálása.	A vezetői döntéshez használt mutatók auditálhatóak; a nyilvános nézet csak ellenőrzött aggregátumot mutat.
Célértékek	A bázismérés után a relatív célokat szükség szerint abszolút térségi értékekkel kell kiegészíteni.	A 2029-es értékelés megkülönbözteti a megvalósítási teljesítményt, az eredményt és a külső tényezők hatását.

Egy projekt pozitív költség- vagy támogatási döntése nem írhatja felül a védőkorlát-indikátorokat. Ha a víz-, táj-, klíma- vagy lakossági hatás romlik, kötelező korrekciót, kompenzációt vagy projektleállítást javasolni.

Bercsényi László, polgármester

Balatonalmádi, 2026.08.03.

